SHULE YA SEKONDARI YA STANDARD

S.3 LUGHA YA KISWAHILI 336/1 SET TWO 2020

MUDA: SAA MOJA NA NUSU

Maagizo: Jibu maswali yote

_	For	ward scanned answer sheets t	o stahiza2	020@gmail.com		
1.		bu salamu zifuatazo kwa Kiswahili.		G		
	i)	marahaba	vi)	Habari ya masomo?		
	ii)	U hali gani?	vii)	hawajambo		
	iii)	tu wazima	viii)	Hajambo?		
	iv)	U mzima?	ix)	jambo		
	v)	nzuri	x)	Salaam?		
	b) Taja miezi ya mwaka yenye siku thelathini na moja (31)					
	Ch) Taja sehemu kumi za mwili					
	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •		•••••			
2.	a) Taja magonjwa matano unayoyajua					
	b) Ziandike nambari zifuatazo katika maneno ya Kiswahili					
	i)	100,000shs				
	ii)	22,000shs				
	iii)	90				
	iv)	999				
	v)	8884				
	vi)	5,790 tables				

	vii)	40,004 desks		
	viii)	7001phones		
	ix)	10070 cows		
	x)	7878 students		
	Ch) T	Tumia vionyeshi sahihi kukamilisha s	sentensi zifuat	azo
	i)	ni kisu kizuru	xi)	ni gurudumu kubwa
	ii)	ni kikombe kichafu	xii)	ni godoro
	iii)	si kijiko kizuri	xiii)	ni mwili
	iv)	ni watoto wazuri	xiv)	si mdomo mkubwa
	v)	ni mwalimu wangu	xv)	ni mlango mrefu
	vi)	ni wazazi wao	xvi)	si mwavuli
	vii)	ni meza ndefu	xvii)	si miti mikubwa
	viii)	ni nyota kubwa	xviii)	si nyumba ndefu
	ix)	Ni kamusi	xix)	si maswali magumu
	x)	ni swali gumu	xx)	si wagonjwa
3.	a) Tu	mia vivumishi kama ulivyoagigwa ku	ukamilisha se	ntensi hizi
	i)	Tumia –chafu		
		Hii ni nyumba		
		Hizi ni nyumba	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	
		Hiyo ni kamusi		
		Hizo ni kamusi		
		Ile ni meza		
		Zile ni meza		
	ii)	Tumia –safi		
		Huyu ni mwalimu		
		Hawa ni walimu		
		Huyo si mwanafunzi		
		Hao si wanafunzi		
		Yule ni daktari		
		Wale ni madaktari		

iii)	Tumia –dogo
	Hiki ni kiti
	Hivi ni viti
	Hicho ni kitanda
	Hivyo ni vitanda
	Kile si kisu
	Vile si visu
iv)	Tumia –kubwa
	Hili ni jicho
	haya ni macho
	Hilo ni dawati
	Haya ni madawati
	Lile ni ua
	Yale ni maua
v)	Tumia –refu
	Huu ni mlima
	Hii ni milima
	Huo ni mti
	Hiyo ni miti
	Ule ni mdomo
	Ile ni midomo
Andil	ka sentensi zifuatazo katika wingi
i)	Mama anakula chakula kitamu
ii)	Mwalimu anafundisha mwanafunzi mwerevu
iii)	Mwalimu mkuu amenunua gari mpya
iv)	Mimi nitanunua nyumba kubwa
v)	Paka anatafuta panya
vi)	Ndama amekufa
vii)	Mkulima hakupanda maharagwe
viii)	Rubani haendeshi gari
ix)	Mwalimu hatibu mgonjwa.

4.

x)	Yeye aliiba samaki mkubwa
a) And	dika sentensi zifuatazo katika mtindo wa kukanusha
i)	Mimi ninalia
ii)	Mama anapika chakula
iii)	Wewe unacheza kandanda
iv)	Baba ataenda mjini jioni
v)	Auma atachukuwa kamusi ya mwalimu
vi)	Wewe utaiba kalamu
vii)	Mimi nilisoma riwaya
viii)	Wewe uliimba wimbo mzuri
ix)	Yeye aliandika barua
x)	Mimi nimemaliza kazi
xi)	Wewe umesoma kitabu
xii)	Yeye amekimbia darasani
xiii)	Hiki ni kiti kizuri
xiv)	Hivi ni vitabu vipya
xv)	Hawa ni vipofu
xvi)	Wao ni matajiri
xvii)	Hizi ni ngazi ndefu
xviii)	Hilo ni swali
xix)	Hiyo ni mikalitusi mirefu
xx)	Hizi ni saa nzuri
b) Zi	andike sentensi zifuatazo katika wakati timilifu
i)	Rhina anaenda mjini
ii)	Akampulira anacheza mpira
iii)	Wewe unalipa deni
iv)	Yeye analima shamba lake
v)	Mimi ninapiga simu
vi)	Mercy wanajibu maswali ya Kiswahili
vii)	Hopra analia kama motto.
viii)	Mvulana ameiba baiskeli ya askari

	1X)	Simu zinaita	• • • • • • • •	
	x)	Meza zinaibwa		
6.	a) Jibi	bu maswali yafuatyo		
	i)	Mtu nanyefundisha wanafunzi shuleni anai	twa?	
	ii)	Mtu anayeiba. anaitwa?		
	iii)	Mtu anayeimba anaitwa?		
	iv)	Mtu anyepika chakula kwa wengine anaitw	a?	
	v)	Mtu anyelima anaitwa?		
	vi)	Mtu ambaye hunyoa nywele za wengine an	aitwa?.	
	vii)	Mtu ambaye husafisha nguo za watu wengi	ne huit	wa?
	viii)	Mtu ambaye husafisha vyoo huitwa?		
	ix)	Mwanamke ambaye husuka nywele za wan	awakev	wenzake huitwa?
	x)	Mtu ambaye huhubiri kanisani huitwa?		
	b) Tegua vitendawili vifuatavyo			
	i)	Kombe la Mungu liko wazi		
	ii)	Sara ni mzuri kweli lakini ni mkali		
	iii)	Nina ng'ombe wangu nikimpiga hutoa maz	iwa	
	iv)	Nina watoto wengi, nikimpiga mmojawapo	, wote l	hulia
	v)	Haki ya mungu sitarudi kwa mjomba		
	ch) Ka	amilisha methali zifuatazo		
	i) ii)	Fimbo iliyombalimali	iv) v)	haina baraka Siku za mwizi
	iii)	Pole pole	•)	Siku zu iiiwizi
7.	Mazui	ngumzo		
	Petro: Hujambo magdelena?			
	Magdelena: Sijambo.			
	Petro: U hali gani?			
	Magdelena: Ni mzima, labda wewe.			
	Petro:	Sijambo. Mbona huonekani siku hizi?		
	Magdelena: Nilikuwa kwa shangazi yangu wiki mbili zilizopita.			
	Petro: Sasa unaenda wapi?			

Magdelena: Ninakwenda mjini.

Petro: Unakwenda mjini kufanya nini?

Magdelena: Ninakwenda kununua vitu mbalimbali.

Petro: Utakwenda namna gani kwa gari au kwa miguu?

Magdelena: Ningependa kwenda kwa gari lakini sina pesa na kwa hiyo nitakwenda kwa miguu.

Petro: Kutoka hapa kufika kule mjini unakokwenda ni umbali gani?

Magdelena: Tokea hapa mpaka kule mjini ambako ninakwenda ni kama kilomita tano hivi.

Petro: Na mimi nitakwenda kule kule tutafuatana pamoja.

Magdelena: Naam, tukienda pamoja safari itaonekana fupi nay a muda mfupi vile vile.

Petro: Kwa nini?

Magdelena: Unajua mkiwa watu wawili au zaidi, mtatembea mkizungumza na kupashana habari. Hivyi huwezi kujisikia umechoka wala kufikiria utafika lini?

Petro: Naam, unasema kweli. Mazungumzo hurahisisha shida za safari.

Magdelena: Ah! Nimejikwaa. Aya-aya! Nasikia maumivu kwenye kidole kimoja cha mguu wangu wa kulia.

Petro: Hamadi! Pole! Umekanyaga jiwe au nini?

Magdelena: Ni kipande cha tofali. Sijui kilitupwa hapa na nani?

Petro: Umejeruhiwa vibaya? Hebu nione. Ah! Damu inatoka pale pale penye ukucha.

Hebu nitoe bendeji na dawa mfukoni mwangu ili nikufanyie msaada wa kwanza.

Magdelena: Asante sana. Lazima wewe ni msamaria mwema. Kesho nitakwenda kwenye zahanati nikapate matibabu zaidi.

Maswali

1)	Nani wananusika katika mazungumzo?
ii)	Kwa nini petro alikosa kumwaona magdelena kwa wiki mbili?
iii)	Kwa sababu gani magdelena aliamua kwenda mjini kwa miguu?

1V)	Ni kisa gani kilichompata magdelena alipokuwa njiani akitembea pamija na
	petro?
v)	Je, msamaria mwema ni mtu gani?

8. Iandike hadithi hii kwa wingi (tumia karatasi uliyopewa na msimamizi wa mtihani) Hili ni dawati. Ni dawati letu hili. Dawati letu hili ni kubwa. Hili si dawati dogo.dawati hili ni kubwa. Mwalimu mkuu alinunua dawati hili mwezi uliyopita. Hili dawati ni la darasa la tatu. Mimi ninalipenda dawati hili.

Hilo ni gazeti. Gazeti hilo ni safi. Gazeti hilo si chafu. Gazeti hilo ni safi kuliko lile. Gazeti lile si safi. Lile ni gazeti chafu. Gazeti chafu si la babangu. Gazeti chafu ni la baba wa mtoto yule.

Lile ni dirisha. Ni dirisha lile. Dirisha lile ni dogo. Lile si dirisha kubwa. Lile ni dirisha dogo. Dirisha lile dogo halina pazia. Pazia lile ni la rangi ya bluu. Dirisha dogo ni la mama. Dirisha kubwa ni la baba.

Hili ni godoro. Godoro hili ni zuru. Godoro hili ni langu. Godoro langu ni zuri kuliko la mwanafunzi Yule. Godoro la mwanafunzi Yule ni zee. Godoro langu ni lipya. Mimi nilinunua godoro hili dukani.

Hilo ni shamba. Shamba hilo ni kubwa. Hilo si shamba dogo. Hilo ni shamba kubwa. Shamba hilo ni kubwa kuliko hili. Shamba hili ni dogo lakini hilo ni kubwa. Shamba hilo kubwa ni la huyo mzee. Mzee huyo ana shamba zuri. Shamba lake ni la ndizi.

MWISHO